van der Lugt
STICHTING

NIEUWSBRIEF – Juni 2024

Een groep ‘hangjongeren’ bij ons nieuwe hek. D’n Leeg’n Kònningsstool bij Zieuwent

`

Beste natuurvrienden,
Via deze nieuwsbrief houden we jullie op de hoogte van het ‘wel en wee’ van de stichting, zaken van de bestuurstafel, onze projecten, het beheer van de terreinen, nieuwe gezichten die we mogen verwelkomen bij ’t werk in het veld. Kortom: we hopen weer wat wetenswaardigheden te hebben verzameld voor jullie en ook de mooie dingen te tonen die we aantreffen in het veld.

1.. Van de bestuurstafel
In de vorige Nieuwsbrief konden we al melden dat een nieuw bestuurslid zou toetreden tot het bestuur. Jan Bengevoord is in april jl.. toegetreden en benoemd als bestuurslid. Als bestuur zijn we erg blij dat we Jans’ kennis en ervaring nu binnen het bestuur hebben. Bij deze stelt hij zich aan jullie voor.

Jan Bengevoord stelt zich voor:

Even voorstellen: mijn naam is Jan Bengevoord, 69 jaar, woon in Winterswijk Huppel en maak sinds kort deel uit van het bestuur van de stichting. Mij is gevraagd om vanuit de stichting inhoud te geven aan projecten en initiatieven op terrein van cultureel erfgoed in de Achterhoek. Dat is wat je noemt een mooie uitdaging waar ik de komende tijd samen met het bestuur, vrijwilligers en andere betrokkenen graag mee aan de slag wil. De eerste tijd zal naar mijn inschatting vooral verkennend zijn om te bepalen welke rol de stichting kan en ook wil spelen op het gebied van bijvoorbeeld streektaal, streekhistorie en streekcultuur.

Sinds enige tijd ben ik gepensioneerd. Ik ben een groot deel van mijn werkzaam leven journalist geweest voor Dagblad Tubantia. In verschillende functies: lange tijd als redacteur natuur, milieu en landbouw en als chef van de centrale nieuwsdienst. De laatste jaren voor mijn pensionering heb ik als zzp’er gewerkt en projecten uitgevoerd voor onder meer Natuurmonumenten, Provincie Overijssel en Waterschap Vechtstromen. Naast deze werkzaamheden ben ik lange tijd eindredacteur geweest van het Twickelblad van het gelijknamige Twentse landgoed, het tijdschrift van Overijssels Landschap en heb in de loop van de jaren vele uitgaven verzorgd voor onder meer de ANWB, zoals de kastelenroute Achterhoek.

Naast natuur heeft ook altijd cultuur mijn interesse gehad. Bij het ontstaan en de ontwikkeling van grote delen van het cultuurlandschap in de Achterhoek speelt de verwevenheid van natuur en landbouw een belangrijke rol. Met een hoofdrol voor de mensen die er leefden en leven. Kennis van het cultureel of immateriële erfgoed is naar mijn mening belangrijk om te begrijpen wat de ‘roots’ van de Achterhoek of Achterhoeker zijn, zoals het dialect, tradities en gewoonten, architectuur of de streekgeschiedenis. Alles behouden zal niet lukken, wel kan ons erfgoed een houvast zijn in tijden van snelle veranderingen.

Er zullen de komende tijd vast gelegenheden zijn voor een persoonlijke kennismaking. Daar kijk ik naar uit.

2. Vrijwilligers: nieuwe gezichten
Voor de werkers in het veld alweer een vertrouwd gezicht, voor een aantal van jullie nog nieuw.

Een nieuwe vrijwilliger stelt zich voor:

Mijn naam is **Désirée de Gooijer**, ik ben geboren in Rotterdam (1963) en opgegroeid in het waterrijke Waddinxveen. In mijn tienertijd zijn we verhuisd naar Winterswijk en daar woon ik nu nog steeds.
Ik ben dol op de natuur. Als ik ergens van op kan laden dan is het de natuur. De rust, de vogels, reeën kijken en wat je allemaal meer ziet. Nieuwe plekken in de natuur ontdekken vind ik ook fantastisch. Ik wandel daardoor ook veel, maar fietsen, in de tuin aan de slag, afspreken met vrienden/kennissen, kamperen en fotograferen is ook iets wat ik graag doe in mijn vrije tijd.
Daarnaast werk ik bij de lokale omroep in Winterswijk (RTV Slingeland) als presentator bij het programma Cantico, wat te beluisteren is op woensdagavond van 19.00 tot 21.00 uur.

Tijdens het wandelen heb ik een keer een bordje zien hangen met van der Lugt stichting erop, waarna ik dit ben gaan opzoeken. Later met collecteren kwam ik bij iemand van de stichting aan de deur, dit was te zien aan zijn polo met van der Lugt stichting erop. Hij heeft mij veel verteld over de stichting waardoor mijn interesse nog meer gewekt was. Ik heb diezelfde dag nog contact gezocht om mij aan te melden als vrijwilliger.
Het klonk allemaal erg goed en professioneel, maar nu ik meermaals meegewerkt heb vind ik het zeer goed geregeld allemaal. Ook de kleding en alles, de kennis die overgedragen wordt, de gezellige groep en natuurlijk de goede catering! Ik vind het leuk nieuwe natuurgebieden te ontdekken en fijn om bij te kunnen dragen aan het in stand houden van onze kostbare natuur in Achterhoek!

3. Kennismaken met een nieuw terrein De Wieske
Met ingang van dit jaar gaan we een nieuw natuurterrein beheren. Het perceel ligt aan de Dwarsweg 23 in Ratum. We hebben het terrein **De Wieske** genoemd naar de gelijknamige woning die ook op het perceel staat

Op verzoek van de huidige eigenaar heeft de gemeente Winterswijk de bestemming van een deel van het terrein inmiddels aangemerkt als “natuur”. Deze bestemmingsplanprocedure is nu afgerond.

Daarna is aan het Kadaster opdracht gegeven om het perceel te splitsen. Daarbij is de woning met erf en moestuin (grofweg 1 ha.) kadastraal afgesplitst van het natuurdeel en zijn het nu dus twee afzonderlijke percelen.
Dat natuurdeel is rond de 2.5 ha groot.

De landmeter in actie

Een impressie van het terrein

Het terrein bestaat uit houtsingels, grasland, bosjes en een poel. Over de vorm van beheer hebben we afspraken gemaakt in een zgn. Fonds op Naam. Daarin staat beschreven hoe we het werk, in de geest van de huidige eigenaar, gaan uitvoeren. Het wordt een vorm van **circulair beheer** waarbij dus alles wat het beheer en onderhoud aan takhout, maaisel etc. oplevert op het perceel zelf opgeslagen en langzaam weer afgebroken wordt. Het werk zal bestaan uit het onderhoud van de singels, verwijderen van Amerikaanse vogelkers, afzetten van ongewenste opslag van ratelpopulier en het onderhoud van een poel.

Terrein De Wieske
Om vrij toegang te hebben tot het perceel zonder de bewoner van de naastliggende woning lastig te vallen hebben we inmiddels een toegang vrijgemaakt zodat we daar met ons materieel naar binnen kunnen. Om te voorkomen dat ongenodigden een kijkje komen nemen is er ook een slagboom met een slot geplaatst.

Nieuwe toegang De Wieske …

met slagboom

Een eerste klus op de Wieske, 'klein maken' van een omgevallen eik, is ook al uitgevoerd.

Aardappelkelder De Wieske
Op het terrein ligt ook nog een oude aardappelkelder, die echter flink overwoekerd en slecht toegankelijk is (was!). Omdat dit in potentie een mooie "hangplek" voor vleermuizen zou kunnen zijn hebben we de kelder vrijgemaakt van opslag. Binnenkort gaan we onderzoeken of er vleermuizen in zitten en of het gebouwtje voor vleermuizen 'potentie' heeft, m.a.w.: of we nog iets kunnen doen om het meer geschikt te maken als eventueel vorstvrij winterverblijf voor vleermuizen.

De oude aardappelkelder op De Wieske, ervoor en er na !

4. Bescherming solitaire bomen
Op een aantal terreinen hebben we, alweer enige tijd geleden, solitaire bomen geplant. Het zijn met name soorten als Winterlinde en Fladderiep. Echte bomen van het Achterhoekse landschap die hiervan oudsher thuishoren en goed bestand tegen droogte. Om ze te beschermen tegen veegschade van reebokken hebben ze destijds een beschermende hoes gekregen. Reebokken vegen hun nieuwe gewei zo rond april aan jonge bomen om zo de jeukende bast te verwijderen.

Nu de bomen goed aangeslagen zijn begint deze hoes wat te knellen en de groei te belemmeren. Vandaar dat we een andere bescherming hebben aangebracht. Het hout is grotendeels afkomstig van eigen planken die we hebben laten zagen van zelf gevelde acacia's afkomstig van ons terrein Oedingsebeekdal.
De nieuw beschermde bomen staan op **Ligtenbargs Weide** bij Borculo en **Schreuders Weide** in Haarlo

De oude en nieuwe bescherming tegen veegschade

5. Donaties Project gereedschappen
De vorige keer konden we al melden dat we toezeggingen hadden gekregen voor donaties van een tweetal fondsen.

SBNL Natuurfonds pakte groot uit en organiseerde een dag voor alle organisaties die zich mochten verheugen in een bedrag waarmee projecten gefinancierd konden worden. De bijeenkomst vond plaats in Fort Honswijk aan de Lek.
Tien organisaties mochten een cheque in ontvangst nemen nadat ze een presentatie gegeven hadden over de organisatie en het te financieren project.

Fort Honswijk met alle gelukkige winnaars

6. Gereedschapsschuur Winterswijk-Corle
De gelden die we ontvangen hebben, aangevuld met een eigen bijdrage van de stichting zullen besteed worden aan gereedschap dat we grotendeels in bruikleen geven aan de vrijwilligersgroep Winterswijk e.o. Jan Lammers zal daar een coördinerende rol in gaan spelen. We zochten al enige tijd een onderkomen voor dat materiaal. Inmiddels hebben we dat gevonden. Bram en Joke Obbink uit Corle vonden we bereid om een deel van hun schuur beschikbaar te stellen. Daar kan het materiaal mooi droog opgeslagen worden en hoeven de Winterswijkers niet meer naar de werkschuur in Mariënvelde om het handgereedschap op te halen. Lekker dicht bij huis nu. Fam. Obbink bedankt!

7. WCL Waardevol Cultuurlandschap Winterswijk
Op 21 september a.s. wordt het 30-jarige bestaan van de WCL-organisatie gevierd. Er is een programma ontwikkeld waarbij bezoekers kunnen kennismaken met bedrijven en organisaties die in dit gebied actief zijn. Ons is gevraagd of wij daaraan mee willen doen. Dat doen we uiteraard graag, het is een mooie gelegenheid om het werk van onze stichting onder de aandacht te brengen voor belangstellenden. We hebben besloten om ons Rijksmonument de Ruitenburgerschans in het Woold open te stellen voor publiek. We hebben (met dank aan Jan Lammers) een archeoloog bereid gevonden om iets te vertellen over het ontstaan en de functie van landweren en aardwerken zoals de Ruitenburgerschans.

8. Vleermuizen excursie
De vorige keer berichtten we over een actie van de Gemeente Winterswijk die aan inwoners gratis vleermuiskasten beschikbaar stelde. De kasten hangen inmiddels rond Winterswijk op onze terreinen Oossinkbos en Oedingsebeekdal.

Voor onze vrijwilligers organiseerden we in juni een vleermuisexcursie waarbij ook het gebruik van batdetectoren aandacht kreeg.

Onze beheerder José Lamain vertelde het e.e.a. over de leefgewoontes, jachttechnieken en paringsrituelen van de verschillende soorten vleermuizen

Het was die avond koud met veel wind dus echt gunstige omstandigheden hadden we niet. Desondanks konden we wat later op de avond toch nog vliegende vleermuizen waarnemen (Laatvlieger, Dwergvleermuis) dus het was al met al een interessante, leerzame en geslaagde avond.

Wil je ook een keer mee op “vleermuissafari”? Tijdens de “Nacht van de Vleermuis”, (het weekend van 23, 24 en 25 augustus) zullen we opnieuw een excursie organiseren. Iedereen is welkom!

Wil je meer weten over vleermuizen: Vleermuizenwerkgroep Nederland (VLEN) coördineert en faciliteert dit weekend. (zie ook https://nachtvandevleermuis.nl

9. Nieuw wringhek D’n Leeg’n Kònningsstool
Het nieuwe hek is geplaatst! Met dank aan de Kerkepad vrijwilligers Jan Wolters en Leo Oolthuis uit Zieuwent kon het hek geplaatst worden. met hulp van een shovel. Het hek hangt mooi in het zicht van de vele fietsers en wandelaars die het Kerkepad gebruiken. Dus goede PR voor onze stichting.

Jan Wolters met de shovel in de weer

Hij hangt er mooi in !

10. Beheer werkzaamheden

Was de winter al lastig om het beheer en onderhoud op de terreinen uit te voeren: het ‘voorjaar’ was al niet veel beter. De waterstanden bleven hoog en de terreinen bleven slecht begaanbaar. Maar waar het kon gingen we aan het werk. Tenslotte moeten die regenjassen ook dienstdoen. Het werk bestaat momenteel vooral uit maaien, harken, opladen en afvoeren. Ook de sleepzeilen deden prima dienst. Maar het was pittig met al dat gewicht van het natte maaisel

Werkploeg D’n Leeg’n Kònningsstool -Zieuwent

Werkploeg Bosmans Brook, Marienvelde

Werkploeg Horstermaat- Brinkheurne

Werkploeg Laarbraak - Ruurlo

Werkploeg Schreuders Weide - Haarlo

Goed opletten bij het maaien!
Waar we vermoeden dat er zich wel eens reekalveren (kitsen) kunnen liggen lopen we altijd voorafgaand aan het maaien even door het terrein. Maar het kalf hieronder hadden we over het hoofd gezien, terwijl we er toch bijna bovenop stonden. Gelukkig maaien we niet met een hoge snelheid, anders was dit kalf verloren geweest. Nu waren we net op tijd.

Reekits op Schreuders Weide

Deze stoere bok op de Horstermaat kan zichzelf wel redden!

11. Beheer houtsingels: Project herstel houtsingel Horstermaat
De Beheercie. is voornemens om een oude verwaarloosde houtsingel op ons terrein de Horstermaat in de Brinkheurne in ere te herstellen. Het gaat om de singel aan de oostzijde. De werkzaamheden zullen bestaan uit het afzetten van (o.a.) oude elzen, het afvlakken van het talud i.c. het verwijderen van grond dat sinds jaar en dag door buren uitgebaggerd wordt uit de naastliggende sloot en het opnieuw inplanten van bosplantsoen.

12. Beheer akkers: graanakker Sieverinkses
In september vorig jaar hebben we winterrogge laten zaaien door **AGREC Zelle Beheer**. Het is prima opgekomen en staat er heel mooi bij. Het zou zonde zijn om dit gewas te maaien en af te storten dus we zoeken nog naar een afnemer die het kan gebruiken. Mocht de kwaliteit onvoldoende zijn voor meel dan kan het eventueel nog als veevoer gebruikt worden.

Graanakker op Sieverinkses bij Ruurlo

Nog een paar waarnemingen

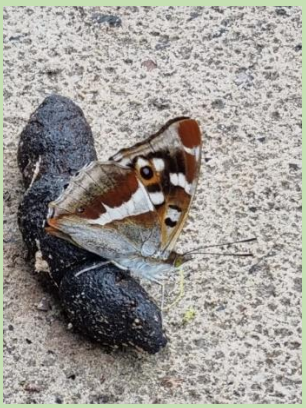

Grote Weerschijnvlinder
(foto Wil vd Hoven)

Eikenpage
(foto José Lamain)

Gevlekte orchis

Slanke sleutelbloem

Weidebeekjuffer

Viervlek

Neem ook een kijkje op onze website www.vanderlugtstichting.nl

Hebt u vragen over ons werk, interesse om als vrijwilliger de handen uit de mouwen te steken of wilt u donateur worden: neem dan contact met ons op via info@vanderlugtstichting.nl

Met vriendelijke groet,

Van der Lugt stichting

Het bestuur:
José Lamain, Leo Molenbroek, André Welmerink, Huub te Welscher, Jan Bengevoord, Henk Graven